TIESAS RĪKOJUMS (sestā palāta)

2019. gada 5. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesas Reglamenta 99. pants – Darba ņēmēju brīva pārvietošanās – Vienlīdzīga attieksme – LESD 45. pants – Regula (EK) Nr. 883/2004 – 4. pants – Konvencija par sociālo nodrošinājumu, ko nodarbinātības dalībvalsts noslēgusi ar trešo valsti – Ģimenes pabalsti – Piemērošana pārrobežu darba ņēmējam, kurš nav nevienas no konvencijas līgumslēdzējām valstīm valstspiederīgais vai rezidents

Lietā C-801/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *conseil supérieur de la sécurité sociale* (Luksemburga) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 17. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 19. decembrī, tiesvedībā

EU

pret

Caisse pour l'avenir des enfants,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] (referents) un M. Safjans [*M. Safjan*],

ģenerāladvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu lemt, izdodot motivētu rīkojumu,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV 2004, L 158, 77. lpp.; un labojumi OV 2004,

* Tiesvedības valoda – franču.

L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.), 45. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp.; un labojums OV 2004, L 200, 1. lpp.) 4. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp EU un *Caisse pour l'avenir des enfants* [Bērnu nākotnes kasi] (Luksemburga) par šīs pēdējās atteikumu piešķirt ģimenes pabalstus EU bērnam, kurš kopā ar savu māti dzīvo trešajā valstī.

Atbilstošās tiesību normas

1965. gada konvencija par sociālo nodrošinājumu

3 Brazīlijas Savienoto Valstu un Luksemburgas Lielhercogistes Konvencijas par sociālo nodrošinājumu, kas parakstīta Riodežaneiro 1965. gada 16. septembrī (*Mémorial* A 1966, 621. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietas faktiem (turpmāk tekstā – "1965. gada konvencija par sociālo nodrošinājumu"), 1. pantā bija noteikts:

"Šīs konvencijas mērķis ir noregulēt atbilstoši vienlīdzīgas attieksmes principam Augsto Līgumslēdzēju Pušu valstspiederīgo sociālo nodrošinājumu. [Šeit un turpmāk neoficiāls tulkojums]"

4 Šīs konvencijas 2. pantā bija noteikts:

"Konvencija attiecas uz veselības, maternitātes, invaliditātes, vecuma, nāves gadījumu un nelaimes gadījumu darbā apdrošināšanu, kā arī ģimenes pabalstiem (izņemot bērna piedzimšanas pabalstus, kas tiek izmaksāti neatkarīgi no iemaksām)."

5 Saskaņā ar minētās konvencijas 3. panta 1. punktu:

"Ja vienas vai otras konvencijas Līgumslēdzējas Puses valstspiederīgie pastāvīgi strādā vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, viņiem ir piemērojami šīs Puses tiesību akti."

6 Šīs pašas konvencijas 4. pantā bija noteikts:

"Vienas konvencijas Līgumslēdzējas Puses valstspiederīgie, kuriem ir tiesības saņemt naudas pabalstus, saņem šos pabalstus pilnā apmērā un bez ierobežojumiem tik ilgi, kamēr viņi dzīvo vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā."

Regula Nr. 883/2004

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 4. pantu:

"Ja šajā regulā nav noteikts citādi, personām, uz ko attiecas šī regula, pienākas tādi paši pabalsti un ir tādi paši pienākumi kā tie, ko kādas dalībvalsts tiesību paredz akti [tiesību akti paredz] tās piederīgajiem."

Luksemburgas tiesības

8 1965. gada konvenciju par sociālo nodrošinājumu Luksemburgas Lielhercogiste ir apstiprinājusi ar 1966. gada 12. jūlija likumu (*Mémorial* A 1966, 620. lpp.).

9 *Code de la sécurité sociale* [Sociālā nodrošinājuma kodeksa] 269. panta "Piešķiršanas nosacījumi" pirmajā daļā ir noteikts:

"Ievērojot šajā nodaļā paredzētos nosacījumus, tiesības uz ģimenes pabalstiem ir:

a) pašam bērnam, kurš faktiski un nepārtraukti dzīvo Luksemburgā un kuram tur ir deklarētā dzīvesvieta;

b) viņa ģimenes locekļiem atbilstoši piemērojamajam starptautiskajam regulējumam – katrai personai, kas ir pakļauta Luksemburgas tiesību aktiem un ietilpst Kopienas regulu vai kāda cita Luksemburgas sociālā nodrošinājuma nozarē noslēgta divpusēja vai daudzpusēja nolīguma, kurā ir paredzēta ģimenes pabalstu izmaksāšana atbilstoši nodarbinātības valsts tiesību aktiem, piemērošanas jomā. Bērns, kurš ir piederīgs šīs personas ģimenes grupai atbilstoši 270. panta definīcijai, tiek uzskatīts par šīs personas ģimenes locekli. Šajā tiesību aktā minētajiem ģimenes locekļiem ir jādzīvo kādā no attiecīgajās regulās vai nolīgumos minētajām valstīm."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

10 2015. gada 8. decembrī EU, Portugāles pilsonis, kurš dzīvo Francijā un strādā Luksemburgā, iesniedza *Caisse nationale des prestations familiales* [Valsts ģimenes pabalstu kasē] (Luksemburga) (tagad *Caisse pour l'avenir des enfants*) ģimenes pabalsta pieteikumu attiecībā uz savu bērnu, kurš kopā ar savu māti dzīvo Brazīlijā.

11 Ar 2016. gada 6. jūnija lēmumu *Caisse pour l'avenir des enfants* šo pieteikumu noraidīja, pamatojoties uz to, ka uz EU neattiecas Sociālā nodrošinājuma kodeksa 269. panta pirmās daļas b) punkts, jo, tā kā viņš nav nedz Luksemburgas, nedz Brazīlijas valstspiederīgais, viņam nav piemērojama 1965. gada konvencija par sociālo nodrošinājumu.

12 *Conseil arbitral de la sécurité sociale* [Sociālās apdrošināšanas arbitrāžas padome] (Luksemburga), kurā EU cēla prasību, ar 2017. gada 7. jūlija spriedumu noraidīja šo prasību kā nepamatotu. Tā uzskatīja, ka EU bērnam nav tiesību uz ģimenes pabalstiem nedz pašam, jo viņš faktiski un pastāvīgi nedzīvo Luksemburgā, nedz kā viņa mātes, kurai nav piemērojami Luksemburgas tiesību akti, ģimenes loceklim, nedz arī kā viņa tēva –, uz kuru neattiecas 1965. gada konvencijas par sociālo nodrošinājumu piemērošanas joma, jo viņš nav ne Luksemburgas, ne Brazīlijas valstspiederīgais, un ar kura pārrobežu darba ņēmēja statusu vien nepietiek, lai viņu uzskatītu par Luksemburgas pilsoni, – ģimenes loceklim.

13 Pakārtoti *conseil arbitral de la sécurité sociale* norādīja, ka varētu rasties jautājums par to, vai uz pamatlietu varētu būt attiecināms 2002. gada 15. janvāra spriedums *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16), tomēr tā šo jautājumu pusēm neuzdeva un neizdarīja no tā juridiskus secinājumus.

14 2017. gada 4. augustā EU par *conseil arbitral de la sécurité sociale* spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *conseil supérieur de la sécurité sociale* [Sociālās apdrošināšanas augstākajā padomē] (Luksemburga), apgalvojot, ka viņam ir tiesības saņemt ģimenes pabalstu par savu bērnu.

15 EU apgalvoja, ka, ja viņš strādātu Francijā, viņš varētu saņemt Francijas ģimenes pabalstus par savu bērnu, pamatojoties uz Francijas Republikas un Brazīlijas Federatīvās Republikas 2011. gada 15. decembrī Braziljā parakstīto Konvenciju par sociālo nodrošinājumu, vai arī, ja viņš strādātu Portugālē, viņš varētu saņemt Portugāles ģimenes pabalstus par savu bērnu saskaņā ar divpusējo nolīgumu ar nosaukumu "Iberoamericano".

16 Atsaucoties uz darba ņēmēju brīvas pārvietošanās Eiropas Savienībā principu un LESD 45. pantu, Direktīvu 2004/38 un Regulu Nr. 883/2004, EU pieprasīja tiesības uz Luksemburgas ģimenes pabalstiem, apgalvojot, ka, ja šie pabalsti netikšot izmaksāti, viņam radīšoties īpaši nelabvēlīga situācija, kas varētu viņu mudināt vairs nestrādāt Luksemburgā, un tas izraisītu darba ņēmēju brīvas pārvietošanās Savienībā principa ierobežojumu.

17 Pakārtoti EU atsaucās uz 2002. gada 15. janvāra spriedumu *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16) un apgalvoja, ka, pastāvot konvencijai par sociālo nodrošinājumu, kas ir noslēgta starp dalībvalsti un attiecīgo trešo valsti, iestādei šajā dalībvalstī, kurā viņš ir sociālā nodrošinājuma sistēmas dalībnieks, varētu tikt pieprasīts ievērot vienlīdzīgas attieksmes principu, kas izriet no atbilstošajām Savienības tiesību normām. Turklāt EU lūdza uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu.

18 *Caisse pour l'avenir des enfants* lūdza paturēt spēkā *conseil arbitral de la sécurité sociale* spriedumu, pamatojoties uz to, ka nedz bērns, nedz viņa māte, nedz EU neatbilstot Sociālā nodrošinājuma kodeksa 269. pantā paredzētajiem ģimenes pabalstu saņemšanas nosacījumiem.

19 2018. gada 22. janvārī *conseil supérieur de la sécurité sociale* lūdza pamatlietas puses paust savu nostāju par to, vai 1965. gada konvencija par sociālo nodrošinājumu ir piemērojama personām, kas – kā pamatlietā – nedzīvo ne vienas, ne otras konvencijas līgumslēdzējas valsts teritorijā, ņemot vērā šīs konvencijas 4. pantu, kurā naudas pabalstu saņemšana ir pakļauta nosacījumam par attiecīgā valstspiederīgā dzīvesvietu vienas vai otras no šīm valstīm teritorijā.

20 Šajā ziņā EU atkārtoti atsaucās uz 2002. gada 15. janvāra spriedumu *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16), apgalvojot, ka, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu un darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā, 1965. gada konvencijas par sociālo nodrošinājumu 4. pants uz viņu neesot attiecināms.

21 *Caisse pour l'avenir des enfants* uzskata, ka, kaut arī pēc 2002. gada 15. janvāra sprieduma *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16), lai nepieļautu jebkādu diskrimināciju valstspiederības dēļ, Luksemburgas Lielhercogistei tagad ir pienākums nodrošināt, ka visu dalībvalstu pilsoņi gūst labumu no jebkuras starp Luksemburgu un trešo valsti noslēgtas konvencijas, EU pamatlietā neesot tādā pašā objektīvā situācijā kā šādas konvencijas līgumslēdzējas valsts valstspiederīgie, kuru deklarētā dzīvesvieta arī ir šīs valsts teritorijā.

22 *Conseil supérieur de la sécurité sociale* norāda, ka, tā kā EU bērnam Luksemburgā nav deklarētas dzīvesvietas un tā kā viņš tajā faktiski nedzīvo, viņam nav tiesību saņemt ģimenes pabalstus ne pašam, ne kā viņa mātes, uz kuru neattiecas Luksemburgas tiesību akti, ģimenes loceklim, ne arī kā viņa tēva ģimenes loceklim.

23 Lai šis bērns varētu saņemt ģimenes pabalstus kā EU ģimenes loceklis, šim pēdējam minētajam, uz kuru viņa Luksemburgā noslēgtā darba līguma dēļ attiecas Luksemburgas tiesību akti, ir jābūt piemērojamai divpusējai konvencijai. Tomēr 1965. gada konvencijas par sociālo nodrošinājumu piemērošanas joma saskaņā ar šīs konvencijas 3. un 4. pantu esot tikusi ierobežota, to attiecinot vienīgi uz vienas no šīs konvencijas līgumslēdzējām valstīm valstspiederīgajiem un rezidentiem.

24 EU apgalvo, ka šie ierobežojumi esot šķērslis darba ņēmēju brīvas pārvietošanās Eiropā un vienlīdzīgas attieksmes principiem, un atsaucas cita starpā uz LESD 45. pantu, saskaņā ar kuru Savienībā tiek nodrošināta darba ņēmēju pārvietošanās brīvība un tiek novērsta jebkāda dalībvalstu darba ņēmēju diskriminācija pilsonības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un nodarbinātības nosacījumiem, kā arī uz Regulu Nr. 883/2004 un, it īpaši, tās 4. pantu, kurā ir noteikts, ka personām, uz ko attiecas šī regula, pienākas tādi paši pabalsti un ir tādi paši pienākumi kā tie, kuri kādas dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēti tās pilsoņiem.

25 Iesniedzējtiesa norāda, ka 2002. gada 15. janvāra spriedumā *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16) Tiesa ir nospriedusi, ka pirmās dalībvalsts kompetentajai sociālā nodrošinājuma iestādei saskaņā ar pienākumiem, kas tai ir noteikti EKL 39. pantā (tagad LESD 45. pants), saistībā ar tiesību uz vecuma pabalstiem iegūšanu ir jāņem vērā apdrošināšanas laikposmi, kurus otras dalībvalsts valstspiederīgais ir uzkrājis trešajās valstīs, ja, pastāvot tādiem pašiem iemaksu nosacījumiem, šīs kompetentās iestādes saskaņā ar divpusēju starptautisko līgumu starp pirmo dalībvalsti un šo trešo valsti atzīst šādu savas valsts pilsoņu uzkrātu laikposmu vērā ņemšanu.

26 Iesniedzējtiesa uzskata, ka līdz ar to rodas jautājums par to, vai ģimenes pabalstu jomā 1965. gada konvencija par sociālo nodrošinājumu ir piemērojama ES, lai gan viņš nav nedz vienas no šīm abām konvencijas līgumslēdzējām valstīm rezidents, nedz valstspiederīgais.

27 Šādos apstākļos *conseil supérieur de la sécurité sociale* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai pirmās dalībvalsts kompetentajām sociālā nodrošinājuma iestādēm (šajā gadījumā *Caisse pour l'avenir des enfants*) atbilstoši [..] pienākumiem, kas tām ir paredzēti LESD 45. pantā, [Direktīvā 2004/38,] kā arī [Regulā Nr. 883/2004], it īpaši tās 4. pantā, ir pienākums maksāt ģimenes pabalstus otras dalībvalsts valstspiederīgajam, ja, pastāvot tādiem pašiem nosacījumiem par minēto pabalstu piešķiršanu, minētās kompetentās iestādes atbilstoši starptautiskai divpusējai konvencijai starp pirmo dalībvalsti [(Luksemburgas Lielhercogiste)] un trešo valsti [(Brazīlijas Savienotās Valstis, tagad Brazīlijas Federatīvā Republika)] atzīst, ka tās valstspiederīgie un rezidenti ir tiesīgi saņemt ģimenes pabalstus?

2) Apstiprinošas atbildes gadījumā, kā arī, ja [2002. gada 15. janvāra spriedumā *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16)] noteiktais princips ir piemērojams arī ģimenes pabalstiem, vai iestāde, kas ir kompetenta sociālā nodrošinājuma, it īpaši ģimenes pabalstu, jomā – šajā [gadījumā] *Caisse pour l'avenir des enfants*, Luksemburgas Lielhercogistes valsts ģimenes pabalstu iestāde –, var atsaukties uz objektīvu attaisnojumu, kura pamatā ir apsvērumi par attiecīgajai administrācijai radītu [īpaši smagu] finansiālu un administratīvu slogu, lai attaisnotu nevienlīdzīgu attieksmi pret [valstu, kas ir] (attiecīgās divpusējās konvencijas) [līgumslēdzējas] puses, valstspiederīgajiem un citiem Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

28 Savos prejudiciālajos jautājumos, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 45. pants, lasot to kopsakarā ar Regulas Nr. 883/2004 4. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā pirmās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav ļauts otrās dalībvalsts pilsonim, kas strādā pirmajā dalībvalstī, taču tajā nedzīvo, atteikt ģimenes pabalstu izmaksu par viņa bērnu, kurš ar savu māti dzīvo trešajā valstī, ja, pastāvot tādiem pašiem minēto pabalstu piešķiršanas nosacījumiem, šīs iestādes saskaņā ar divpusēju savstarpēju konvenciju, kura ir noslēgta starp pirmo dalībvalsti un šo trešo valsti, atzīst tiesības uz ģimenes pabalstiem saviem pilsoņiem un rezidentiem. Vajadzības gadījumā iesniedzējtiesa vēlas zināt, vai apsvērumi par attiecīgajai administrācijai radītu īpaši smagu finansiālu un administratīvu slogu var tikt izvirzīti, lai objektīvi pamatotu nevienlīdzīgu attieksmi pret attiecīgās divpusējās konvencijas līgumslēdzēju valstu valstspiederīgajiem un citu Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

29 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 99. pantam, ja atbilde uz uzdoto prejudiciālo jautājumu skaidri izriet no judikatūras vai ja atbilde uz jautājumu nerada nekādas pamatotas šaubas, Tiesa pēc tiesneša referenta priekšlikuma un pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas jebkurā brīdī var lemt, izdodot motivētu rīkojumu.

30 Šī tiesību norma ir jāpiemēro šajā lietā.

31 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka EU strādā Luksemburgā kā pārrobežu darba ņēmējs, viņš ir Luksemburgas sociālā nodrošinājuma sistēmas dalībnieks un viņam ir jāmaksā ienākuma nodoklis Luksemburgā. Tā kā uz EU attiecas Luksemburgas tiesiskais regulējums, jo viņš ir noslēdzis darba līgumu Luksemburgā, viņš lūdza izmaksāt par viņa bērnu ģimenes pabalstus, balstoties uz Sociālā nodrošinājuma kodeksa 269. panta pirmās daļas b) punktu, saskaņā ar kuru tiesības uz ģimenes pabalstiem ir "viņa ģimenes locekļiem atbilstoši piemērojamam starptautiskam regulējumam – katrai personai, kas ir pakļauta Luksemburgas tiesību aktiem un ietilpst Kopienas regulu vai kāda cita Luksemburgas sociālā nodrošinājuma nozarē noslēgta divpusēja vai daudzpusēja nolīguma, kurā ir paredzēta ģimenes pabalstu izmaksāšana atbilstoši nodarbinātības valsts tiesību aktiem, piemērošanas jomā".

32 Vispirms ir jāatgādina, ka no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka uz ikvienu Savienības pilsoni, kurš ir izmantojis tiesības uz darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un ir veicis profesionālu darbību citā dalībvalstī, kas nav viņa dzīvesvietas dalībvalsts, – neatkarīgi no savas dzīvesvietas un pilsonības – attiecas LESD 45. panta piemērošanas joma (skat. it īpaši spriedumus, 2002. gada 12. decembris, *de Groot*, C-385/00, EU:C:2002:750, 76. punkts; 2013. gada 28. februāris, *Petersen*, C-544/11, EU:C:2013:124, 34. punkts, kā arī 2019. gada 14. marts, *Jacob* un *Lennertz*, C-174/18, EU:C:2019:205, 21. punkts).

33 Ņemot vērā šajā lietā uzdotos jautājumus, tālāk ir jāatgādina Tiesas judikatūra attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanu saistībā ar attiecībām starp Savienības tiesībām un divpusējām konvencijām, ko noslēgušas divas dalībvalstis vai kāda dalībvalsts un trešā valsts.

34 Šajā ziņā attiecībā uz nolīgumu par sadarbību kultūras jomā starp divām dalībvalstīm, kurā mācību stipendijas bija paredzētas tikai šo divu valstu pilsoņiem, Tiesa nosprieda, ka Padomes Regulas (EEK) Nr. 1612/68 (1968. gada 15. oktobris) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienā (OV 1968, L 257, 2. lpp.) 7. pantā ir noteikts pienākums minēto dalībvalstu iestādēm iespēju saņemt divpusējā līgumā paredzēto mācību atbalstu attiecināt arī uz darba ņēmējiem, kas dzīvo un veic algotu darbu to teritorijā, bet ir trešās dalībvalsts pilsoņi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1988. gada 27. septembris, *Matteucci*, 235/87, EU:C:1988:460, 16. un 23. punkts).

35 Tiesa uzskatīja, ka, ja pasākums, kas ir veikts, īstenojot divpusēju konvenciju, lai arī šī konvencija ir noslēgta ārpus Līguma piemērošanas jomas, rada risku kavēt Kopienu tiesību normas piemērošanu, visām dalībvalstīm ir pienākums atvieglot šīs normas piemērošanu un šajā nolūkā palīdzēt jebkurai citai dalībvalstij, kurai ir pienākums saskaņā ar Kopienu tiesībām (spriedums, 1988. gada 27. septembris, *Matteucci*, 235/87, EU:C:1988:460, 19. punkts).

36 Tādējādi 1988. gada 27. septembra sprieduma *Matteucci* (235/87, EU:C:1988:460) 23. punktā Tiesa atzina, ka divpusējs nolīgums, kurā mācību stipendijas ir paredzētas tikai divu dalībvalstu pilsoņiem, nevar kavēt vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanu valsts darba ņēmējiem un Kopienas darba ņēmējiem, kas strādā vienā no šo divu dalībvalstu teritorijām.

37 Turklāt attiecībā uz starptautisku divpusēju konvenciju, ko dalībvalsts ir noslēgusi ar trešo valsti, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas, Tiesa atgādināja, ka, lai gan tiešie nodokļi ir vienīgi dalībvalstu kompetencē, tās tomēr nevar sevi atbrīvot no Kopienas noteikumu ievērošanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 21. septembris, *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, EU:C:1999:438, 57.–59. punkts). Tiesa tādējādi atzina, ka principa par vienādu tiesību piešķiršanu savas un citu dalībvalstu pilsoņiem dēļ dalībvalstij, kas ir šādas konvencijas līgumslēdzēja puse, ir pienākums piešķirt konvencijā paredzētās priekšrocības sabiedrību, kuru juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, pastāvīgajām iestādēm ar tādiem pašiem nosacījumiem kā tie, kas attiecas uz sabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir dalībvalstī, kas ir konvencijas līgumslēdzēja puse (spriedums, 1999. gada 21. septembris, *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, EU:C:1999:438, 59. punkts).

38 Tiesa atgādināja šo judikatūru 2002. gada 15. janvāra spriedumā *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16, 32. punkts), kas attiecās uz Francijas valstspiederīgās, kura bija strādājusi Itālijā, Šveicē un Francijā un kurai nebija pietiekamu tiesību saņemt vecuma pensiju Itālijā, tiesībām summēt visus apdrošināšanas laikposmus, ko tā bija uzkrājusi Šveicē un Itālijā, kā bija paredzēts starp Itālijas Republiku un Šveices Konfederāciju noslēgtā divpusējā konvencijā par sociālo nodrošinājumu šo divu valstu valstspiederīgajiem. Lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, valsts tiesa vēlējās zināt, vai Itālijas kompetentajām sociālā nodrošinājuma iestādēm saskaņā ar pienākumiem, kas tām ir noteikti EKL 39. pantā (tagad LESD 45. pants)), ir pienākums iespēju ņemt vērā apdrošināšanas laikposmus Šveicē, lai iegūtu tiesības uz Itālijas vecuma pabalstiem, attiecināt arī uz citu dalībvalstu, ne vien Itālijas Republikas, pilsoņiem.

39 Šādos apstākļos Tiesa uzsvēra, ka, īstenojot saistības, ko dalībvalstis ir uzņēmušās atbilstoši starptautiskām konvencijām – vai nu konvenciju starp dalībvalstīm, vai starp kādu dalībvalsti un vienu vai vairākām trešajām valstīm –, tām, ņemot vērā EKL 307. pantu (tagad LESD 351. pants), ir jāievēro pienākumi, kas tām ir noteikti saskaņā ar Savienības tiesībām (spriedumi, 2002. gada 15. janvāris, *Gottardo*, C-55/00, EU:C:2002:16, 33. punkts, un 2010. gada 21. janvāris, Komisija/Vācija, C-546/07, EU:C:2010:25, 42. punkts). Faktam, ka trešajām valstīm turpretim nav jāievēro nekādi Savienības tiesībās paredzēti pienākumi, šajā ziņā nav nozīmes.

40 Līdz ar to gadījumos, kad dalībvalsts ar trešo valsti noslēdz starptautisku divpusēju sociālā nodrošinājuma konvenciju, kurā ir paredzēts, ka tiesību uz vecuma pabalstiem iegūšanai tiek ņemti vērā šajā trešajā valstī uzkrātie apdrošināšanas laikposmi, vienlīdzīgas attieksmes pamatprincipa dēļ šai dalībvalstij ir pienākums nodrošināt citas dalībvalsts pilsoņiem tādas pašas priekšrocības, kādas atbilstoši šai konvencijai iegūst šīs dalībvalsts pašas pilsoņi, ja vien tā nevar izvirzīt objektīvu pamatojumu to atteikt (spriedums, 2002. gada 15. janvāris, *Gottardo*, C-55/00, EU:C:2002:16, 34. punkts).

41 Šajā ziņā Tiesa jau ir atzinusi, ka starp dalībvalsti un trešo valsti noslēgtas starptautiskas divpusējas konvencijas līdzsvara un savstarpējības izjaukšana var būt objektīvs pamatojums, lai dalībvalsts, kas ir šīs konvencijas līgumslēdzēja puse, atteiktos attiecināt uz citu dalībvalstu pilsoņiem priekšrocības, kuras ar šo konvenciju iegūst tās pašas pilsoņi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1999. gada 21. septembris, *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, EU:C:1999:438, 60. punkts, un 2002. gada 15. janvāris, *Gottardo*, C-55/00, EU:C:2002:16, 36. punkts).

42 2002. gada 15. janvāra spriedumā *Gottardo* (C-55/00, EU:C:2002:16, 37. punkts) Tiesa tomēr uzskatīja, ka Itālijas valdība nav pierādījusi, ka pienākumi, kuri tai ir noteikti Savienības tiesībās, traucētu tiem, kas izriet no Itālijas Republikas saistībām pret Šveices Konfederāciju. Faktiski lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, Tiesa norādīja, ka, attiecinot iespēju ņemt vērā Šveicē uzkrātus apdrošināšanas laikposmus, lai iegūtu tiesības uz Itālijas vecuma pabalstiem, kurus vienpusēji piemēro Itālijas Republika, arī uz darba ņēmējiem, kas ir citu dalībvalstu, nevis Itālijas pilsoņi, nekādi netiek traucētas tiesības, ko Šveices Konfederācija gūst no Itālijas Republikas un Šveices Konfederācijas noslēgtās konvencijas par sociālo nodrošinājumu, un tai netiek noteikti jauni pienākumi.

43 Tiesa cita starpā šajā spriedumā vērsa uzmanību uz to, ka valsts kompetentās iestādes un Itālijas valdības izvirzītie argumenti, lai attaisnotu savus atteikumus summēt apdrošināšanas laikposmus, ko uzkrājusi ieinteresētā persona, pamatojot tos ar iespējamu finanšu sloga pieaugumu un administratīvām grūtībām sadarbībā ar kompetentajām Šveices Konfederācijas iestādēm, nevar attaisnot to, ka Itālijas Republika neievēro pienākumus, kas izriet no Līguma.

44 Šajā lietā EU, kam ir Portugāles pilsonība, strādā Luksemburgā, taču dzīvo Francijā. Tādēļ šķiet, ka uz viņa situāciju attiecas LESD 45. pants, kurā ir pieprasīts likvidēt jebkādu dalībvalstu darba ņēmēju diskrimināciju pilsonības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un

nodarbinātības nosacījumiem, un ka uz viņu, tāpat kā uz viņa bērnu, attiecas Regula Nr. 883/2004, kuras 4. pantā ir nodrošināts, ka personām, uz ko attiecas šī regula, pienākas tādi paši pabalsti kā tie, kuri kādas dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēti tās pilsoņiem.

45 Kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, Luksemburgas iestādes ir uzskatījušas, ka, ņemot vērā apstākļus pamatlietā, EU bērnam nav tiesību uz ģimenes pabalstiem ne pašam, ne kā viņa mātes ģimenes loceklim, ne kā viņa tēva ģimenes loceklim.

46 Raugoties uz šī rīkojuma 38.–42. punktā minēto judikatūru, nešķiet, ka Luksemburgas Lielhercogistes pienākums tādā situācijā kā pamatlietā attiecināt arī uz migrējošu darba ņēmēju priekšrocības, kuras no šīs konvencijas gūst tās pašas pilsoņi, varētu izjaukt šīs konvencijas līdzsvaru un savstarpējību, jo šāda paplašināta piemērošana neietekmētu pienākumus, kas izriet no saistībām, ko Luksemburgas Lielhercogiste ir uzņēmusies attiecībā pret Brazīlijas Savienotajām Valstīm (tagad Brazīlijas Federatīvā Republika). Luksemburgas Lielhercogistes vienpusēji īstenota ģimenes pabalstu saņemšanas tiesību paplašināta piemērošana, ļaujot tos saņemt Luksemburgas teritorijā strādājošiem citu dalībvalstu pilsoņiem par viņu bērniem, kas nedzīvo šajā teritorijā, nevar ietekmēt tiesības, kas Brazīlijas Federatīvajai Republikai izriet no 1965. gada konvencijas par sociālo nodrošinājumu, un šai trešajai valstij arīdzan netiek noteikti jauni pienākumi.

47 Turklāt arguments par smago finanšu slogu un administratīvajām grūtībām, ar ko saskartos minētā iestāde, ja tai arī uz citu dalībvalstu pilsoņiem būtu jāattiecina priekšrocības, kas ir tās pilsoņiem, pats par sevi nevar objektīvi pamatot šīs iestādes atteikumu veikt šādu paplašinātu piemērošanu.

48 Šajā ziņā Tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka motivācija, kas ir balstīta uz finanšu sloga pieaugumu un iespējamām administratīvām grūtībām, katrā ziņā nevar pamatot tādu pienākumu neievērošanu, kuri izriet no LESD 45. pantā noteiktā diskriminācijas pilsonības dēļ aizlieguma (spriedumi, 2002. gada 15. janvāris, *Gottardo*, C-55/00, EU:C:2002:16, 38. punkts; 2004. gada 16. septembris, *Merida*, C-400/02, EU:C:2004:537, 30. punkts; 2012. gada 28. jūnijs, *Erny*, C-172/11, EU:C:2012:399, 48. punkts, kā arī 2014. gada 19. jūnijs, *Specht* u.c., no C-501/12 līdz C-506/12, C-540/12 un C-541/12, EU:C:2014:2005, 77. punkts).

49 No tā izriet, ka tādā situācijā kā pamatlietā, kurā migrējoša dalībvalsts darba ņēmēja bērnam, kas kopā ar savu māti dzīvo trešajā valstī, nav tiesību uz ģimenes pabalstiem ne pašam, ne kā viņa mātes ģimenes loceklim, ne kā viņa tēva ģimenes loceklim, šī darba ņēmēja nodarbinātības dalībvalstij principā ir pienākums saskaņā ar pienākumiem, kas tai izriet no LESD 45. panta un no Regulas Nr. 883/2004 4. panta, attiecībā uz šo bērnu atzīt tādas tiesības uz ģimenes pabalstiem, kādas tiktu piešķirtas šīs valsts pašas pilsoņiem un rezidentiem, pastāvot pašiem minēto pabalstu piešķiršanas nosacījumiem, atbilstoši divpusējai starptautiskai konvencijai, kas ir noslēgta ar minēto trešo valsti, ja vien šī dalībvalsts savam atteikumam nevar izvirzīt objektīvu pamatojumu. Dalībvalsts un trešās valsts noslēgtas divpusējas starptautiskas konvencijas līdzsvarotības un savstarpējības apdraudēšana var būt objektīvs pamatojums dalībvalsts atteikumam arī uz citu dalībvalstu pilsoņiem attiecināt priekšrocības, kas no minētās konvencijas izriet tās pašas pilsoņiem.

50 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka LESD 45. pants, lasot to kopsakarā ar Regulas Nr. 883/2004 4. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā pirmās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav ļauts otrās dalībvalsts pilsonim, kas strādā pirmajā dalībvalstī, taču tajā nedzīvo, atteikt ģimenes pabalstu izmaksu par viņa bērnu, kurš kopā ar savu māti dzīvo trešajā valstī, ja, pastāvot tādiem pašiem minēto pabalstu piešķiršanas nosacījumiem, šīs iestādes saskaņā ar divpusēju starptautisku konvenciju, kura ir noslēgta starp pirmo dalībvalsti un šo trešo valsti, atzīst tiesības uz ģimenes pabalstiem saviem pilsoņiem un rezidentiem, ja vien šīs iestādes savam atteikumam nevar izvirzīt objektīvu pamatojumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

LESD 45. pants, lasot to kopsakarā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 4. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā pirmās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav ļauts otrās dalībvalsts pilsonim, kurš strādā pirmajā dalībvalstī, taču tajā nedzīvo, atteikt ģimenes pabalstu izmaksu par viņa bērnu, kurš kopā ar savu māti dzīvo trešajā valstī, ja, pastāvot tādiem pašiem minēto pabalstu piešķiršanas nosacījumiem, šīs iestādes saskaņā ar divpusēju starptautisku konvenciju, kura ir noslēgta starp pirmo dalībvalsti un šo trešo valsti, atzīst tiesības uz ģimenes pabalstiem saviem pilsoņiem un rezidentiem, ja vien šīs iestādes savam atteikumam nevar izvirzīt objektīvu pamatojumu.

[Paraksti]